

VMB-ADVIES Nieuwsbrief

AGRO | Juli 2026

Geachte lezer,

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over de actualiteiten en ontwikkelingen die mogelijk voor uw bedrijfsvoering van belang kunnen zijn.

Wilt u naar aanleiding van deze informatie aanvullend advies of heeft u andere zaken die u wilt bespreken, neem dan gerust contact met ons op. Wij zijn u graag van dienst.

Wij wensen u veel leesplezier toe!

Deze nieuwsbrief is een uitgave van VMB-advies financieel en fiscaal adviesbureau. VMB-advies aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook als gevolg van beslissingen en/of handelingen gebaseerd op de informatie uit deze nieuwsbrief.

Inhoudsopgave

Belangrijke data	1
Nieuwe aanpak stikstofproblematiek	2
Verwachte overschrijding fosfaatplafond 2026	3
Mogelijkheden ANLb-subsidie	3
Rechtbank: perceel is geen landbouwgrond, maar natuurterrein	4
Rechtbank: veehouder beschikt niet over feitelijke beschikkingsmacht	4
CBb: aardappelteler is niet feitelijke gebruiker perceel	4
Onderzaai maïs kan niet als rustgewas meetellen	5
Forse stijging pachtnormen	5
Heeft erfverpachter recht op fosfaatrechten?	7
Actueel houden Gecombineerde opgave	7
Openstelling subsidie hoogwaardige mestverwerking	7

Belangrijke data

31 augustus t/m 12 oktober 2026
Openstelling subsidiemodule hoogwaardige mestverwerking

T/m 15 oktober 2026
Doorgeven wijzigingen bedrijfssituatie aanvraag GLB-subsidies

Nieuwe aanpak stikstofproblematiek

Het kabinet heeft op 26 juni 2026 een maatregelenpakket gepresenteerd om Nederland van het stikstofslot te halen. Daarmee moet duidelijkheid ontstaan voor boeren, moet de natuur zich kunnen herstellen, moet er weer gebouwd kunnen worden en moet vergunningverlening weer mogelijk worden. Iedere veehouderij moet in 2035 voldoen aan emissienormen. Daarnaast komt er een eis voor grondgebondenheid en krijgen bedrijven in zones rondom Natura 2000-gebieden te maken met aanvullende maatregelen. Het overige deel van de opgave wordt ingevuld door het verminderen van de mestaanwending, extensivering, vrijwillige bedrijfsbeëindigingen en afroming van dierrechten bij overdracht buiten familieverband.

Waarom deze aanpak?
Momenteel geldt de Wet stikstofreductie en natuurverbetering, met landelijke depositienormen die in de praktijk onhaalbaar zijn. De nieuwe aanpak legt minder nadruk op uniforme landelijke doelen ten aanzien van kritische depositiewaarden (KDW) en meer nadruk op daadwerkelijk natuurherstel en vergunningverlening per gebied.
Een essentieel onderdeel van de aanpak is de ondersteuning van boerenbedrijven bij het nemen van maatregelen. Het gaat om brede ondersteuning bij innoveren, extensiveren, verplaatsen en vrijwillige beëindiging. Ook wil het kabinet extra investeren in het platteland. Voor deze aanpak is tot en met 2035 € 20 miljard gereserveerd. Daarnaast is structureel € 435 miljoen beschikbaar.

Emissiedoelen
Het kabinet wil de huidige op de KDW gebaseerde doelen vervangen door een emissiereductie in 2035 ten opzichte van 2019 van:

- 42-46% minder ammoniak (NH_3) in de landbouw (2019: 108,3 kiloton);
- 50% minder stikstofoxiden (NOx) in de mobiliteit;
- 50% minder NH_3 in de industrie.

In gebiedsplannen kunnen afwijkende reductiedoelen worden vastgesteld. Rond de Veluwe wordt met de provincie Gelderland, naast de zonering, een emissiereductie van 65–69% over een groter gebied afgesproken, dus ook buiten de zones rondom Natura 2000-gebieden.

Maatregelen in de landbouw
De geschetste aanpak bevat weinig rechtstreeks werkende wettelijke verplichtingen. Veel maatregelen moeten nog worden uitgewerkt in wetgeving. Toch zijn er enkele harde beleidsvoornemens waarvan het kabinet expliciet aangeeft dat deze zullen worden vastgelegd in wet- en regelgeving. De belangrijkste zijn:

- Melkveehouderij: per fosfaatrecht stelt het kabinet een maximale emissienorm vast van 0,164 kg NH_3 en 92 kg CO_2-eq uit stallen en mestopslag in 2035;
- De intensieve veehouderij krijgt een maximale emissienorm per dierplaats, waarvan de hoogte begin 2027 wordt vastgesteld;
- Er wordt een grondgebondenheidsnorm ingevoerd voor de melkveehouderij van 2,6 grootvee-eenheden (gve) per hectare als eindnorm in 2035, met tussenstappen in 2030 en 2032. Melkveehouders kunnen daarbij gebruikmaken van samenwerkingsovereenkomsten met akkerbouwers binnen een straal van 25 kilometer. Voor melkveehouders in de uitspoelingsgevoelige gebieden, te weten zand- en lössgronden, gaat een grasland/rustgewassenverplichting van 85% gelden. Dit moet ook bijdragen aan een verbetering van de waterkwaliteit;
- Bedrijven in zones rondom kwetsbare, overbelaste Natura 2000-gebieden krijgen te maken met aanvullende maatregelen die betrekking hebben op een maximale veebezetting, beperktere mestplaatsingsruimte, extensiever grondgebruik, beperkingen voor gewasbeschermingsmiddelen en verdroging. Er wordt gedacht aan 15 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden waarvoor een zone van 1.000 meter gaat gelden en ongeveer 85 stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden met een zone van 500 meter;
- Voor veldemissies zullen de voorschriften voor het emissiearm aanwenden van meststoffen worden aangescherpt;
- In 26 grondwaterbeschermingsgebieden en 65 van de 111 beekdalen die niet aan de nutriëntenormen voldoen krijgt de landbouw een aanzienlijke opgave om de uitspoeling van nutriënten te verminderen. In deze gebieden worden maatregelen genomen die moeten leiden tot een extensiever agrarisch grondgebruik en een vermindering van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.

- Als in augustus uit de tweede kwartaalcijfers 2026 van het CBS blijkt dat het sectorale mestproductieplafond voor de varkenshouderij in 2026 naar verwachting wordt overschreden, zal het kabinet dit najaar een besluit nemen over het opnieuw introduceren van afroming van varkensrechten die buiten familieverband worden verhandeld. Voor de pluimveehouderij lijkt een herintroductie van afroming van pluimveerechten gezien de eerste kwartaalcijfers van het CBS niet aan de orde.

Ammoniakemissie per fosfaatrecht
De ammoniakemissie per fosfaatrecht wordt momenteel nog niet berekend in de KringloopWijzer. Wel staan het aantal gve's en de ammoniakemissie uit stal en mestopslag per gve vermeld. Door deze getallen met elkaar te vermenigvuldigen en te delen door het aantal fosfaatrechten waarover u beschikt, krijgt u de ammoniakemissie per fosfaatrecht. Deze uitkomst kunt u vervolgens vergelijken met de toekomstige norm van 0,164 om te bepalen welke ammoniakreductie op uw bedrijf gerealiseerd moet worden. Voorbeeld: het aantal gve's bedraagt 145, de ammoniakemissie uit stal en mestopslag 12 kg en het aantal fosfaatrechten 6.000 kg. De ammoniakemissie per fosfaatrecht bedraagt dan (145 x 12) / 6.000 = 0,29 kg.

Voorbeeld grondgebondenheidseis
Een bedrijf heeft 100 melkkoeien met een productie van 8.500 kg per koe, 30 stuks jongvee ouder dan 1 jaar en 30 stuks jongvee jonger dan 1 jaar. Het aantal gve's bedraagt dan: (100 x 1) + (30 x 0,53) + (30 x 0,23) = 122,8. Het bedrijf moet dan de beschikking hebben over 122,8 / 2,6 = 47,23 ha.

De definitieve methode voor de berekening van het aantal gve is nog niet bekend. Mogelijk wordt het aantal gve per koe afhankelijk van de melkproductie per koe: hoe hoger de productie, hoe hoger de gve-norm.

Monitoring en borging
In de aanloop naar 2035 zal worden gemonitord of de doelen voor 2035 kunnen worden gehaald. Tussendoel voor de landbouw is een NH_3-reductie van 23 tot 25% in 2030. Bij onvoldoende voortgang zullen aanvullende maatregelen worden genomen. Als uiterste maatregel kan in 2035 een korting op de productierechten worden toegepast.

Opmerking van de redactie: De Algemene Rekenkamer concludeerde onlangs dat de ammoniakemissies uit stallen van veehouderijen tussen 2019 en 2025 met 10,7 kiloton (18%) zijn gedaald. Ongeveer de helft van deze daling is toe te schrijven aan de beëindigingsregelingen.

Invoering rekenkundige ondergrens
Het kabinet wil uiterlijk in het vierde kwartaal van 2027 een wetenschappelijk onderbouwde rekenkundige ondergrens (RKO) invoeren die juridisch standhoudt. Daarmee kunnen veel PAS-melders, interimmers, woningbouwprojecten en andere projecten met een stikstofdepositie onder de RKO worden geholpen, omdat zij dan geen vergunning meer nodig hebben.

Verwachte overschrijding fosfaatplafond 2026

Het CBS verwacht dat in 2026 de totale fosfaatexcretie van de Nederlandse veestapel 2,7% boven het nationale plafond uitkomt, terwijl naar verwachting de totale stikstofexcretie 0,4% lager uitvalt dan het stikstofplafond. Op sectorniveau verwacht het CBS een overschrijding van de mestproductieplafonds voor melkvee (fosfaat), varkens (fosfaat en stikstof) en overige diersoorten (fosfaat). Naar verwachting worden de productieplafonds voor de pluimveehouderij niet overschreden. Met name bij varkens komt het effect van deelname aan de beëindigingsregelingen Lbv en Lbv-plus echter niet of nauwelijks tot uiting in deze prognose van het CBS.

Mogelijkheden ANLb-subsidie

Het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) biedt landbouwers interessante economische kansen naast de reguliere bedrijfsvoering. Bij deelname wordt een vergoeding voor beheermaatregelen zoals kruidenrijke graslanden, akkerranden, vogelbeheer of natuurvriendelijke oevers ontvangen. Hiermee ontstaat een extra inkomstenbron die goed kan passen bij minder productieve percelen.

Daarnaast kan deelname bijdragen aan lagere kosten door een betere bodemstructuur, meer waterberging en natuurlijke plaagbestrijding. Ook versterkt het ANLb de toekomstbestendigheid van bedrijven richting duurzaamheidsdoelen van overheid, ketenpartijen en afnemers.

Agrarische collectieven begeleiden deelnemers bij aanvraag, beheer en administratie, waardoor deelname praktisch uitvoerbaar blijft. Door slim beheer te combineren met landbouwproductie kan het ANLb bijdragen aan een stabieler rendement én een sterker maatschappelijk draagvlak voor de sector. Voor veel bedrijven vormt het ANLb daarmee niet alleen een ecologische, maar ook een bedrijfseconomische investering.

Officieel kunt u zich het hele jaar aanmelden bij een agrarisch collectief, meestal uiterlijk tot 31 december. Toch geldt: hoe eerder u contact opneemt, hoe groter de kans op beschikbare ruimte en passend beheer.

Het is daarom verstandig om al in de zomer of het vroege najaar contact op te nemen met het collectief in uw regio, zodat maatregelen en percelen tijdig kunnen worden ingepast.

Rechtbank: perceel is geen landbouwgrond, maar natuurterrein

Een melkveehouder kreeg na een NVWA-controle een mestboete van RVO wegens overschrijding van de gebruiksnormen voor mest. Een van de oorzaken was dat hij een perceel had opgegeven als landbouwgrond, terwijl er volgens RVO sprake was van natuurterrein. De melkveehouder stelde beroep in tegen de mestboete bij de rechtbank.

Op het perceel rustte het beheertype N11.01 ‘Droog schraalgrasland’. Het doel van dit beheertype is dat het grasland voor minimaal 60% bestaat uit lage grassen en kruiden met een hoog aandeel kortlevende soorten van open en droge grond. Droge schraallanden worden eenmaal per jaar gemaaid en (matig) extensief begraasd, waarbij geen tot weinig bemesting met stalmest plaatsvindt. De toezichthouder van de NVWA had geconstateerd dat op het perceel sprake was van ruigte, struiken en hoogteverschillen.

De rechtbank volgde de melkveehouder niet in zijn betoog dat geen sprake was van beperkingen van zijn landbouwactiviteiten, omdat in de mondelinge pachtovereenkomst geen beperkingen waren afgesproken. Nog afgezien van de omstandigheid dat een dergelijke afspraak niets verandert aan de feitelijke situatie op het perceel, hadden de melkveehouder en de verpachter bovendien niet schriftelijk, en dus niet controleerbaar, vastgelegd dat mocht worden afgeweken van de beperkingen van de landbouwactiviteiten zoals die voortvloeien uit het geldende beheertype.
De rechtbank oordeelde daarom dat sprake was van natuurterrein.

Vorig jaar oordeelde het College van Beroep voor het bedrijfsleven in een andere zaak dat een soortgelijk perceel in een Natura 2000-gebied wel meetelde voor de gebruiksnormen. Anders dan in dit geval was daar sprake van een schriftelijke pacht- en huurovereenkomst waarin geen beperkingen ten aanzien van het landbouwkundig gebruik waren opgenomen.

Rechtbank: veehouder beschikt niet over feitelijke beschikkingsmacht

Een melkveehouder kreeg na een NVWA-controle een mestboete van RVO wegens overschrijding van de gebruiksnormen voor mest. Een van de oorzaken was dat hij een perceel grasland had opgegeven, terwijl hij volgens RVO niet de feitelijke beschikkingsmacht over dit perceel had. De melkveehouder stelde beroep in tegen de mestboete bij de rechtbank.

De rechtbank oordeelde dat RVO dit terecht had vastgesteld. Weliswaar was sprake van een geldige juridische titel, maar niet was gebleken dat de melkveehouder in de praktijk in staat was het teelt- en bemestingsplan op elkaar af te stemmen en deze plannen in samenhang te realiseren. In de pachtovereenkomst waren namelijk voorwaarden opgenomen die het landbouwkundig gebruik van het perceel in hoge mate begrensden. Het perceel mocht bijvoorbeeld niet worden bemest, onbeperkt weiden was alleen toegestaan in de wintermaanden en het grasland mocht niet worden gescheurd, gefreesd of heringezaaid. Vanwege deze beperkingen kon de melkveehouder het perceel niet naar eigen inzicht gebruiken.
De omstandigheid dat deze voorwaarden alleen waren opgenomen om de subsidie voor het agrarisch natuurbeheer te behouden, maakte dit niet anders. De melkveehouder kon zich namelijk niet onttrekken aan deze voorwaarden en had anders dan een landbouwer die een perceel in juridisch eigendom heeft, niet de vrije keuze om het agrarisch gebruik al dan niet te beperken vanwege subsidie voor agrarisch natuurbeheer.

CBb: aardappelteler is niet feitelijke gebruiker perceel

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) heeft een belangrijke uitspraak gedaan over de vraag wanneer landbouwgrond tot het bedrijf van een landbouwer behoort in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB). In deze zaak stond een aardappelteler tegenover de minister van Landbouw, die zich op het standpunt stelde dat diverse percelen landbouwgrond feitelijk door de teler werden gebruikt en daarom door hem hadden moeten worden opgegeven in de Gecombineerde opgave.

De zaak draaide om een veelvoorkomende constructie in de landbouw. Een aardappelteler teelde aardappelen op percelen van melkveehouders en andere landbouwers. De minister stelde dat de teler de feitelijke beschikkingsmacht over die gronden had, omdat hij de meeste werkzaamheden uitvoerde, besliste over gewasbescherming en het rooien organiseerde. Daarom zouden de betrokken percelen tot zijn bedrijf behoren. Omdat hij die gronden niet had opgegeven, kreeg hij een korting van 3% op zijn GLB-subsidies over 2020. Tegelijkertijd werden bij meerdere landbouwers eerder toegekende basis- en vergroeningsbetalingen verlaagd en teruggevorderd.

Het CBb oordeelde dat doorslaggevend is of een landbouwer voldoende autonomie behoudt over het gebruik van de grond en of de landbouwactiviteiten namens en voor rekening van die landbouwer plaatsvinden. De betrokken melkveehouders en landbouwers waren eigenaar van de percelen, bepaalden zelf dat aardappelen werden geteeld en gebruikten de teelt mede voor bodemverbetering ten behoeve van hun eigen bedrijfsvoering. Bovendien droegen zij mede het teeltrisico, omdat hun financiële opbrengst afhankelijk was van de aardappeloogst. De aardappelteler factureerde zijn werkzaamheden aan de grondeigenaar en de grondeigenaar kreeg een vergoeding voor de daadwerkelijk geoogste hoeveelheid aardappelen.

Dat de aardappelteler veel uitvoerende werkzaamheden verrichtte, maakte hem volgens het CBb nog niet tot feitelijk gebruiker van de grond. Het CBb benadrukte dat loonwerkzaamheden en gespecialiseerde teeltbegeleiding in de moderne landbouw gebruikelijk zijn. Zolang de grondeigenaar voldoende zeggenschap behoudt over de exploitatie van het perceel, blijft het perceel onderdeel van diens bedrijf.

Onderzaai maïs kan niet als rustgewas meetellen

Op zand- en lössgrond moet eenmaal in de vier jaar een rustgewas geteeld worden. Hieraan kan worden voldaan door vóór 1 september een vanggewas in te zaaien na een korte (groente)teelt of vroeg geoogst gewas, zoals 100-dagenmaïs. Het vanggewas mag pas na de oogst van de hoofdteelt worden ingezaaid. De onderzaai van een vanggewas (bij maïs) wordt niet geaccepteerd als invulling van deze rustgewasverplichting.

Forse stijging pachtnormen

Jaarlijks worden de hoogste toelaatbare pachtprijzen voor los bouw- en grasland, tuinland, agrarische bedrijfsgebouwen en agrarische woningen vastgesteld. Er zijn nieuwe normen gepubliceerd, welke op 1 juli 2026 van kracht worden.
De pachtnormen 2026 zijn in dertien van de veertien pachtprijsgebieden gestegen ten opzichte van de pachtnormen 2025.

<u>Los bouw- en grasland</u>
De nieuwe pachtnormen 2026 voor los bouw- en grasland zijn gebaseerd op de bedrijfsresultaten van grote en middelgrote akkerbouw- en melkveebedrijven in de periode 2020 tot en met 2024. De pachtnormen 2025 waren gebaseerd op de periode 2019 tot en met 2023.

De pachtnormen per pachtprijsgebied worden afgeleid van de grondbeloning, met een correctie voor het vereiste directe rendement van verpachters. De grondbeloning voor los bouw- en grasland per pachtprijsgebied wordt afgeleid van het inkomen van akkerbouw- en melkveebedrijven in het gebied. In de melkveehouderij was het gemiddelde inkomen in 2024 aanmerkelijk hoger dan in 2019. Voor de reguliere bedrijven gold dit sterker dan voor de biologische melkveebedrijven. In de akkerbouw lag het landelijke gemiddelde inkomen in 2024 twee keer zo hoog als in 2019. De spreiding in de inkomens van akkerbouwbedrijven was in 2024 veel groter dan in 2019. Dit kan deels verklaard worden door de wisselende weersomstandigheden in 2024, met een uitzonderlijk nat voorjaar, waardoor het zaaien en poten werd bemoeilijkt, en een zeer natte herfst, waardoor gewassen moeilijk te oogsten waren.

Tabel 1:Nieuwe regionorm, oude regionorm en veranderpercentage voor los bouw- en grasland.

Pachtprijsgebied	*Norm 2026 (€ / ha)*	*Norm 2025 (€ / ha)*	*Verander-percentage (%)*
Bouwhoek en Hogeland	1.105	975	13
Veenkoloniën en Oldambt	681	600	14
Noordelijk weidegebied	770	735	5
Oostelijk veehouderijgebied	1.015	924	10
Centraal veehouderijgebied	1.016	942	8
IJsselmeerpolders	1.904	1.741	9
Westelijk Holland	940	763	23
Waterland en Droogmakerijen	715	612	17
Hollands/Utrechts weidegebied	1.097	1.049	5
Rivierengebied	1.018	997	2
Zuidwestelijk akkerbouwgebied	868	893	-3
Zuidwest-Brabant	1.311	1.235	6
Zuidelijk veehouderijgebied	1.109	1.102	1
Zuid-Limburg	1.317	1.211	9

Los tuinland

In tabel 2 staan de pachtnormen voor de twee pachtprijsgebieden voor los tuinland vermeld.

Tabel 2: Nieuwe regionorm, oude regionorm en veranderpercentage per pachtprijsgebied voor los tuinland.

Pachtprijsgebied	*Norm 2026 (€ / ha)*	*Norm 2025 (€ / ha)*	*Verander-percentage (%)*
Westelijk Holland *)	9.238	8.199	13
Rest van Nederland	6.185	6.053	2

*) excl. boomkwekerij in het landbouwgebied Boskoop en Rijneveld

Agrarische bedrijfsgebouwen

De hoogst toelaatbare pachtprijzen voor agrarische bedrijfsgebouwen zijn verhoogd met 5,22%, gebaseerd op de gemiddelde bouwkostenindex over de periode 2021-2025.

Tabel 3:Hoogst toelaatbare pachtprijs in euro's per hectare voor bedrijfsgebouwen in 2026, afhankelijk van de doelmatigheid van gebouwen.

	Aard bedrijf		
Doelmatigheid	*Akker-bouw (€ /ha)*	*Melk-vee (€ / ha)*	*Overig (€/ha)*
Nieuw	627	1.613	970
Zeer goed	493	1.270	764
Goed	377	969	583
Redelijk	278	711	428
Matig	194	495	298
Slecht	112	286	169

Agrarische woningen

De maximale pachtverhoging voor agrarische woningen met pachtovereenkomsten die vóór 1 september 2007 zijn ingegaan, bedraagt 4,1%. Bij pachtovereenkomsten die ná 31 augustus 2007 zijn ingegaan, worden de maximale huurprijsgrenzen afgeleid van het puntenstelsel uit het huurprijsbeleid voor zelfstandige woonruimten. Deze worden jaarlijks per 1 januari geïndexeerd met het inflatiecijfer van de voorafgaande periode van juli tot en met juni. Voor 2026 bedraagt dit percentage 3,65%.

Toepassing regionormen en veranderpercentages

De regionormen en veranderpercentages zijn van toepassing op reguliere pacht, geliberaliseerde pacht langer dan zes jaar en andere pachtvormen waarvoor pachtprijsbescherming geldt.

Heeft erfverpachter recht op fosfaatrechten?

Het gerechtshof oordeelde in 2019 dat de fosfaatrechten in beginsel aan de pachter toekomen. Als in de pachtovereenkomst niets (anders) is overeengekomen, is de pachter alleen verplicht tot overdracht van fosfaatrechten aan de verpachter als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- Tussen verpachter en pachter bestond op 2 juli 2015 een reguliere pachtovereenkomst of een geliberaliseerde pachtovereenkomst die bij het aangaan 12 jaar of langer duurt;
- Het betreft hoevepacht of pacht van minimaal 15 hectare grond of pacht van een gebouw; het gebouw moet specifiek zijn ingericht voor de melkveehouderij en voor de uitoefening daarvan noodzakelijk zijn en door de verpachter ten behoeve van het bedrijf van de pachter aan de pachter ter beschikking zijn gesteld.

De fosfaatrechten worden voor 50% toegerekend aan de gebouwen en 50% aan de grond die de pachter op 2 juli 2015 ten behoeve van het gehouden vee ten dienste stonden en naar verhouding toegerekend aan het gepachte. Bij het einde van de pachtovereenkomst moet de verpachter 50% van de marktwaarde van de fosfaatrechten aan de pachter betalen.

Onlangs ging het in een zaak voor het gerechtshof om de vraag of dezelfde regeling ook geldt voor erfpacht. Het hof oordeelde dat in beginsel een erfverpachter geen recht heeft op de fosfaatrechten die zijn toegekend aan een erfpachter.

Volgens het hof geldt hierop een uitzondering wanneer de voorwaarden van een agrarisch erfpachtrecht materieel aansluiten bij de wettelijke regels voor langdurige pachtovereenkomsten. Daarbij zijn onder meer de wijze waarop de canon is vastgesteld en eventuele andere financiële afspraken van belang, voor zover deze vergelijkbaar zijn met pacht.

Erfpachtrechten met een looptijd van korter dan 25 jaar of met een onbepaalde duur vallen op grond van de wet al onder de dwingendrechtelijke regels voor pachtovereenkomsten. Daarvoor gelden de regels over overdracht van fosfaatrechten dus ook. Voor andere erfpachtrechten moet de erfverpachter aantonen dat de voorwaarden van het erfpachtrecht niet gunstiger zijn dan die van pacht.

Actueel houden Gecombineerde opgave

Na het indienen van de Gecombineerde opgave is het verplicht de bedrijfssituatie actueel te houden. Denk daarbij aan wijzigingen in de percelen, de geteelde gewassen en de nateelten. Ook moeten niet-uitgevoerde of niet-geslaagde eco-activiteiten direct worden ingetrokken.

<u>Groene braak en kruidenrijke bufferstroken</u>
Vanwege de extreme droogte in april heeft RVO onlangs besloten de eisen voor deze eco-activiteiten voor dit jaar te versoepelen. Bij groene braak moest het perceel op 1 juli 2026 voor minimaal 80% bedekt zijn met het opgegeven gewas. Voor kruidenrijke bufferstroken langs bouw- en grasland geldt dat de stroken op 1 juli 2026 voor ten minste 25% bedekt moesten zijn met duidelijk zichtbare kruiden en vlinderbloemige gewassen.

Als de bedekking na juni nog steeds onvoldoende is, moet een overmachtsmelding worden ingediend om het recht op de uitbetaling te behouden.

<u>Precisiebemesting en -gewasbescherming</u>
Deze eco-activiteiten moeten in ieder geval vóór 15 oktober worden uitgevoerd.

Openstelling subsidie hoogwaardige mestverwerking

De Subsidiemodule hoogwaardige mestverwerking wordt dit jaar opengesteld van 31 augustus tot en met 12 oktober. Doel van deze regeling is om hoogwaardige mestverwerkingscapaciteit en daarmee de productie van hoogwaardige meststoffen (kunstmestvervangers, ofwel Renure) te stimuleren.

Deze subsidie kan worden aangevraagd door intermediaire ondernemingen voor de (her)inrichting van een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie met een minimale capaciteit van 24.000 ton dierlijke meststoffen per kalenderjaar. De subsidie bedraagt 35% tot 40 van de subsidiabele kosten, met een minimum van € 125.000 en een maximum van € 2.000.000 per investeringsproject.